

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Lovavdelingen

Nordkapp kommune v/ordfører Jan Olsen
postmottak@nordkapp.kommune.no

Deres ref.

Vår ref.
19/5199 EO ATV/mk

Dato
22.05.2020

HABILITET – FEFO OG KOMMUNENE

Vi viser til e-post 29. oktober 2019 fra ordfører Jan Olsen på vegne av Nordkapp kommune, hvor det stilles to spørsmål om habilitet. Vi beklager at det har tatt lang tid å besvare henvendelsen.

Kommuneloven har i dette tilfellet ikke særregler om habiliteten. Dermed gjelder reglene om habilitet i forvaltningsloven kapittel II fullt ut, jf. kommuneloven § 11-10 første ledd.

Det første spørsmålet lyder:

«Nordkapp kommune ber Lovavdelingen vurdere om medlemmer av Nordkapp kommunestyre (og andre folkevalgte organ) som sitter i styret for Finnmarkseiendommen (FeFo) eller kontrollkomiteen for FeFo er inhabile i saker for kommunestyret der FeFo er part, jf. forvaltningsloven § 6 første ledd bokstav e.»

Det følger av Lovavdelingens uttalelse 10. april 2015 (saksnummer 15/12579) at FeFo har en så selvstendig stilling at den er omfattet av de rettssubjektene som er oppregnet i forvaltningsloven § 6 første ledd bokstav e. Uttalelsen er vedlagt til orientering.

Medlemmer av Nordkapp kommunestyre «utfører tjeneste eller arbeid for et forvaltningsorgan» etter forvaltningsloven § 10 første punktum. Kommunestyret regnes i denne sammenheng som del av et «forvaltningsorgan», jf. definisjonen i forvaltningsloven § 1 andre punktum. Det følger da av forvaltningsloven § 6 første ledd bokstav e at personer som sitter i styret for FeFo, er inhabile til å behandle saker i kommunestyret der FeFo er «part». Tilsvarende er de inhabile til å behandle slike saker i andre folkevalgte organer i kommunen.

Inhabetetsgrunnene i § 6 første ledd omtales gjerne som «absolutte». Dette sikter til at disse bestemmelsene, til forskjell fra bestemmelsen i forvaltningsloven § 6 annet ledd, ikke legger opp til noen bred, skjønnsmessig helhetsvurdering av om inhabilitet foreligger.

Personer som er medlem av kontrollkomiteen i FeFo, er neppe omfattet av den absolutte inhabilitetsgrunnen i § 6 første ledd bokstav e, som er begrenset til å gjelde personer som «leder eller har ledende stilling i, eller er medlem av styret eller bedriftsforsamling for» stiftelse eller selskap som er part i saken. Vurderingen av habiliteten for slike personer må i tilfelle skje skjønnsmessig ut fra vilkårene i forvaltningsloven § 6 annet ledd. Det avgjørende er om det foreligger «andre særegne forhold ... som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet». Bestemmelsen legger opp til en bred, skjønnsmessig vurdering av vedkommendes tilknytning til saken og om denne kan svekke tilliten til at vedkommende behandler saken på en nøytral måte. Ved denne vurderingen vil det kunne ha betydning blant annet hvor stor betydning avgjørelse i saken vil kunne ha for vedkommende eller noen han eller hun har nær tilknytning til, hvor sannsynlig eller nærliggende det er at mulige fordeler, ulemper mv. vil inntre, hvor stort rom for skjønn det er når avgjørelse skal treffes, og hvor sentral rolle han eller hun har i den samlede avgjørelsesprosessen. Formuleringen «egnet til» indikerer at det må legges vekt på hvordan forholdet fremstår utad.

Vi har ikke grunnlag for å gå nærmere inn i denne vurderingen av mulig inhabilitet for medlemmer av kontrollkomiteen i FeFo etter forvaltningsloven § 6 annet ledd.

Det andre spørsmålet som er stilt Lovavdelingen, lyder:

«Nordkapp kommune ber Lovavdelingen vurdere om personer i kommune[n]s administrasjon som sitter i styret for Finnmarkseiendommen (FeFo) eller kontrollkomiteen for FeFo er inhabile i saker der FeFo er part, jf. forvaltningsloven § 6 første ledd bokstav e.»

Svaret er her tilsvarende som på spørsmål 1:

Personer i kommunens administrasjon som sitter i styret for FeFo er inhabile etter forvaltningsloven § 6 første ledd bokstav e til å behandle saker i kommunen der FeFo er part.

Personer i kommunens administrasjon som er medlem av kontrollkomiteen i FeFo er neppe inhabile etter forvaltningsloven § 6 første ledd bokstav e til å behandle saker i kommunen der FeFo er part. Vurderingen av habiliteten for slike personer må i tilfelle skje skjønnsmessig ut fra vilkårene i forvaltningsloven § 6 annet ledd.

Med hilsen

Arnulf Tverberg
avdelingsdirektør

Mona Kristensen
seniorkonsulent

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur

Kopi til orientering: Kommunal- og moderniseringsdepartementet